

ת"פ 7858/05/16 - מדינת ישראל נגד דניאל מולו- בעצמו

בית משפט השלום בקריית גת

13 יולי 2017

ת"פ 7858-05-16 מדינת ישראל נ' מולו
בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאייר
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ורד חזן
נגד
דניאל מולו- בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד אסף שלם

המאשימה

הנאשם

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 26.04.2016 בשעה 23:50 או בסמוך לכך, פגשו הנאשם, שהיה באותה עת תחת השפעת משקה משכר, ונדב זיאמר (להלן: "נדב") בשני קטינים (להלן: "המתלוננים") שהיו בדרכם לביתם, ושעיים אין לנאשם היכרות מוקדמת. בנסיבות אלה, הנאשם ניגש אל הקטינים, איים עליהם בהתנהגות, שאל לפשר מעשיהם במקום ואם "יש משהו עליהם", וביקש את כל מה שיש בכיסם. המתלוננים השיבו לנאשם כי הם מחזיקים בטלפונים ניידים בלבד. נדב ניסה להניע [כך בכתב האישום, כאשר הכוונה כנראה ל"להניא"] את הנאשם ממעשיו, אך האחרון ביקש ממנו לעמוד בצד.

בהמשך למתואר לעיל, הנאשם פנה לאחד המתלוננים ואחז בטלפון הנייד שהיה בידו של האחרון. המתלונן התנגד, ובתגובה הנאשם סטר בפניו. המתלונן שחרר את אחיזתו מהטלפון והנאשם לקח אותו מידו. כמו כן, הנאשם לקח מידו של המתלונן תעודת זהות.

עוד נטען, כי הנאשם פנה למתלונן הנוסף שהרכיב משקפי ראייה, הוריד מפניו את המשקפיים ושם אותם בכיסו. כמו כן, הנאשם שאל את המתלוננים אם יש משהו נוסף ברשותם ואם הם בטוחים בכך. המתלוננים השיבו בשלילה. במעמד זה, המתלונן הנוסף נעמד מול הנאשם, והלה סטר בפניו. מיד ובהמשך, הנאשם ביקש מהמתלונן הנוסף את צמיד החרוזים שהיה על ידו, והאחרון נתן לו את הצמיד, בלית ברירה.

לאחר מכן, הנאשם ונדב הלכו מהמקום כאשר הנייד, המשקפיים והצמיד מצויים ברשותו של הנאשם. בהמשך, הטלפון הנייד נפל מידי של הנאשם והצג שלו נסדק. או אז, הנאשם השליך את הטלפון הנייד אל פח אשפה שהיה סמוך למקום. הטלפון הנייד מעולם לא נמצא ולא הושב לבעליו.

2. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, והורשע על יסוד הודאתו זו בעבירות של **דרישה באיומים של רכוש**, לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **תקיפה סתם**, לפי סעיף 379 לחוק העונשין; **וגניבה**, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

עמוד 1

3. הצדדים לא הגיעו להסכמות עונשיות, אך הוסכם כי לנוכח גילו הצעיר יופנה הנאשם לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו, תוך שהשירות התבקש לבחון גם את שאלת ההרשעה.
4. **תסקיר שירות המבחן** שהתקבל ביום 16.05.2017 נושא אופי חיובי, ובסופו המלצה להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם, ולהשית עליו ענישה בדמות צו של"צ.
- שירות המבחן סוקר בתסקירו את קורות חייו של הנאשם, ובכלל זה את רקעו המורכב, את מעורבותו הקודמת בפלילים (בגיל הנערות) ואת המעברים התכופים שלו בין מסגרות חוץ ביתיות שונות. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט שם, אך אציין כי הנאשם קיבל אחריות מלאה על מעשיו, הביע תחושות בושה וחרטה בגינם, עד כי התקשה לדבר עליהם. וכך, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע צער כן ועמוק על השלכות מעשיו, וכי הלה עשה שינוי בחייו ובהתנהלותו, תוך שנמנע ממעורבות חוזרת בפלילים והסתגל בצורה מיטבית למסגרת הצבאית.
- עוד צוין בתסקיר, כי בעקבות המלצתו של שירות המבחן לבדוק את הצורך בהתאמתו של הנאשם לטיפול בתחום האלכוהול, האחרון החל תהליך של אבחון במרכז לנפגעי אלכוהול. הנאשם התמיד ושיתף פעולה עם הגורמים הרלוונטיים, ובסופו של האבחון הוגשה חוות דעת לפיה הוא אינו סובל מבעיית תלות באלכוהול. על כן, ומטבע הדברים, הטיפול של הנאשם במסגרת זו הסתיים.
- בשים לב לאלה, ולנוכח יתר השיקולים והפרמטרים שפורטו בתסקיר, בא שירות המבחן בהמלצתו העונשית, כפי שזו פורטה בתחילת הדברים.
5. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות**, אשר התקבלה ביום 09.07.2017, עולה כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

6. באת כוח המאשימה עמדה על חומרת המעשים שביצע הנאשם, על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מכך, וטענה כי למעשה המדובר בהתנהגות שהיא "מעין שוד". לאחר שעמדה על הנסיבות המחמירות שנלוו לעבירות, עתרה באת כוח המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. אשר לתסקיר שירות המבחן, באת כוח המאשימה התנגדה להמלצות שבסופו וטענה כי הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בהלכת כתב, וזאת לאור חומרת המעשים ומאחר שלא הוכיח קיומו של נזק קונקרטי שעלול להיגרם לו ככל שהרשעתו תיוותר על כנה, ולא כל שכן מקום בו ממילא הוא כבר הורשע בעבר (הוגש לעיני גיליון הרישום הפלילי של הנאשם - סומן ת/2).
- לבסוף, בשים לב לאמור בתסקיר שירות המבחן ולכך שהנאשם "נמצא בדרך הנכונה", ציינה המאשימה כי לא תעתור להשתת מאסר מאחורי סורג ובריח, אלא למאסר למשך 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות.
7. מנגד, בא כוח הנאשם הפנה לאמור בפסיקתו של בית המשפט העליון בע"פ 5291/12 וביקש גם במקרה הנדון לבכר את שיקולי השיקום. כך, בא כוח הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שהפנה לגילו הצעיר של הנאשם ולכך שהוא נמנה עם קבוצת ה"בגירים-צעירים", לנסיבות חייו המורכבות שהייתה להן השפעה על ביצוע

העבירות ולעובדה כי הלה חייל מצטיין שמבצע את תפקידיו במסגרת שירותו הצבאי על הצד הטוב ביותר ולשביעות רצון מפקדיו (הוגשה לעיוני תעודת הצטיינות ומכתב המלצה מאת מפקדו של הנאשם - סומן נ/1). עוד נטען, כי בשים לב לגילו הצעיר, הרי שאין לתת דגש לנזק קונקרטי, ועל כן יש לקבוע כי הנאשם עומד גם עומד בתנאים שנקבעו בהלכת כתב. בסופם של דברים, ולאחר שהפנתה את בית המשפט לפסיקה מטעמה, ביקשה ההגנה להעניק משקל ניכר להליך השיקום, לחזק את הנאשם בהליך החיובי שאותו הוא עובר, ליתן לו הזדמנות ולאפשר לו לצאת לדרך חדשה בחייו האזרחיים.

8. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא מתבייש במה שעשה ומצטער על כך. לדבריו, הוא פנה לטיפול ועשה הליך עם עצמו, וכיום הוא נמצא "במקום אחר", רוצה להתחיל ללמוד, להתחנך עם בת זוגו ולהקים בית.

דיון והכרעה

9. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם. יחד עם האמור, עקרון ההלימה אשר ניצב במרכזו של תיקון 113 אינו עומד לבדו, ושומה על בית המשפט להעניק משקל משמעותי גם לשיקול **שיקום** הנאשם (ר' בעניין זה פס' 12 בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל, (03.04.2014); פס' 6 בפסק דינה של כב' השופטת א' חיות בע"פ 7459/12 שיבר נ' מדינת ישראל, (20.06.2013)).

להרחבה בדבר המתווה התלת שלבי של גזירת העונש, כפי שזה הותווה על ידי המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין ופורש לאחר מכן בפסיקת בית המשפט העליון, ראו ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

10. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם; בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; ובמדיניות הענישה הנוהגת.

11. בעצם ביצוע המעשים המיוחסים לו, פגע הנאשם בערכים מוגנים שעניינם הגנה על ביטחונו, שלומו ושלמות גופו של הציבור, שמירה על הסדר הציבורי התקין והגנה על זכותו של הפרט לקניין ולכבוד. בהתנהגותו הבריונית, שילב הנאשם בין פגיעה בקניינם של המתלוננים, עת חמס את רכושם, לבין פגיעה בשלומם, בגופם ובכבודם, עת איים עליהם ותקף אותם. ויפים לעניין זה דבריו של בית המשפט המחוזי בת"פ (מחוזי נצרת) 1013/12 מדינת ישראל נ' יהודה ישראלוב, (30.09.2013):

"מעשיו של הנאשם מבטאים פגיעה בסדר הציבורי בשני מישורים: האחד, בהפגנת האלימות כלפי המתלוננים

על-ידי הכאתם והפלתם אל הקרקע; והשני, בנטילת רכושם של המתלוננים, או ניסיון לעשות כן, ללא רשות. כפי שכבר אמרתי בעבר, במעשים מסוג זה יש כדי להפר את תחושת הביטחון האישית של בני החברה, ולהוביל לאובדן הסולידריות והאמון בבני אדם עד כדי יצירת תחושה של ניכור ופחד. לתוצאות קשות אלה עלולה החברה להגיע אלמלא פעלו מנגנוני האכיפה להשלטת הסדר ברחובות, ולענישתם של מפרי הסדר הציבורי".

12. לאור הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות, כפי שאלה יפורטו בהמשך, ובייחוד לנוכח אופיים של מעשי האלימות שהופנו מצדו של הנאשם כלפי המתלוננים וטיבו של הרכוש שנגנב על ידו, מצאתי כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים מצויה ברף בינוני.

13. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תחילה יצוין כי בדומה לעבירה של תקיפה סתם, גם העבירה של דרישת נכס באיומים, הקבועה בסעיף 404 רישא לחוק העונשין, יכולה להכיל בתוכה מגוון רחב של מעשים והתנהגויות בדרגות חומרה שונות, והרי ברי שאין דין ניסיון לגבות חוב תוך שימוש באיומים שאינם לגיטימיים כדין התנהגות שלמעשה יכולה הייתה להקים גם את עבירת השוד, כגון כניסה לבנק ודרישה מאחד הפקידים שם לקבל את הכסף שבקופה באמצעות איום שכתוב על גבי פתק או על ידי שימוש בכוח (וראו בעניין זה, למשל, את המקרה שנדון בת"פ (שלום ראשון לציון) 45350-07-14 **מדינת ישראל נ' יוסף אלימלך**, (20.11.2014)). במנעד ההתנהגויות שיכולות להקים את העבירה של דרישת נכס באיומים, מעשיו של הנאשם נמצאים ברף שאינו נמוך כל עיקר.

לגופם של דברים, נתתי דעתי לאופייה של האלימות שהפעיל הנאשם כלפי שני המתלוננים, עת סטר לכל אחד מהם. אמנם, אין המדובר באלימות שנמצאת ברף חומרה גבוה ולא נגרם כתוצאה ממנה נזק גופני למי מהמתלוננים. יחד עם זאת, עבירת התקיפה איננה עומדת לבדה במקרה הנדון, והגם אם כאמור מדובר באלימות המצויה ברף חומרה נמוך, הרי שחומרתה של עבירה זו באה לידי ביטוי מעצם שילובה עם עבירה של דרישת נכס באיומים או בכוח. מה גם, שיש לזכור כי כקורבן למעשי האלימות של הנאשם נפלו שני מתלוננים שונים, מה שמעצים את חומרתם של מעשים אלה.

עוד בעניין זה ייאמר, כי אמנם כתוצאה ממעשי התקיפה של הנאשם לא נותרו אצל מי מהמתלוננים סימני חבלה כלשהם, אולם בנקל ניתן לשער את עגמת הנפש שנגרמה להם כתוצאה ממעשים אלה, ומי ימוד את תחושות אזלת היד, חוסר האונים וההשפלה שהשניים חוו בשעה שהנאשם ביקש לשלול אותם מקניינם תוך ניצול חולשתם והיעדר יכולתם להתייצב מולו. דברים אחרונים אלה אף מקבלים משנה תוקף מקום בו עסקינן במתלוננים שהם קטינים, אשר כפי הידוע זקוקים אף ביתר שאת להגנה של החברה על שלומם וביטחונם (ראו והשוו: ת"פ (מחוזי נצרת) 13846-08-12 **מדינת ישראל נ' נזאר בסול**, (17.02.2013)).

אשר למעשה האיום, שמהווה במקרה הנדון חלק מהעבירה של דרישת נכס באיומים, יש לומר כי בסעיף 2 לכתב האישום המתוקן נכתב כי "איים הנאשם על הקטינים בהתנהגות בכוונה להפחיד[ם] או להקניטם בכך", אולם לא פורט באיזו התנהגות בדיוק מדובר. בהינתן האמור, אניח לטובת הנאשם כי המדובר במעשה איום ברף חומרה נמוך.

עוד נתתי דעתי לכך שלצד הצמיד ומשקפי הראייה, הנאשם גנב את הטלפון הנייד של אחד המתלוננים. שוויו של הטלפון הנייד לא פורט בכתב האישום המתוקן (אלא רק סוגו), אולם בכל מקרה ראוי לזכור את המעמד המיוחד שקנו הטלפונים הניידים בחיינו, וראו בעניין זה דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 8627/14 **נתן דבראש דביר נ' מדינת ישראל**, (14.07.2015), שאמנם נאמרו בהתייחס לעבירת השוד, אולם ברי כי כוחם יפה גם לענייננו:

"... הסמארטפון הפך זה מכבר לידידו הטוב של האדם. דומה כי לא תהא זו הפרזה לומר כי בטלפון הסלולרי טמון סיפור חייו של האדם בהאידיא, באשר אצורים בתוכו רגעים וזכרונות משמעותיים מחייו של אדם, לצד מידע ופרטים חיוניים לתפקודו היומיומי... בין אם הדבר רצוי ובין אם לאו, לא ניתן להתכחש למעמד שתפס הסמארטפון בחיי חלקים נכבדים בציבור. כאמור, הסמארטפון משמש גם כמחשב, גם כמצלמה, גם כטלפון ועוד פונקציות רבות, בגינם נתפס המכשיר בעיני רבים ל"צינור" אל העולם שבחוץ, ואף לפלטפורמה באמצעותה אנשים מנהלים מערכות יחסים חברתיות. מכאן הקשר העמוק, לעיתים עד כדי תלות, בין בעל המכשיר לסמארטפון שלו. לא יפלא כי מחקרים עדכניים מלמדים כי חלקים ניכרים באוכלוסייה סובלים מרמות משתנות של חרדה מאובדן המגע עם הטלפון הסלולרי, מהפחד שלא להיות זמין. התופעה מוכרת כיום כ'נומופוביה' ('No-Mobile-Phone Phobia'), וזכתה כבר לערך ב'ויקיפדיה'."

כן יש לזקוף לחומרה את העובדה כי בין יתר הפריטים שגנב הנאשם נמצאים גם משקפי ראייה של אחד המתלוננים, ונדמה כי הדברים מדברים בעד עצמם ומעידים אודות נלוזות מעשיו של הנאשם, אשר בחר לגנוב רכוש לשם הגניבה בלבד, ללא כל צורך ממשי בו. בהמשך לאמור, אף ניתן להפנות לעובדה כי לאחר שהטלפון הנייד שגנב נפל מידיו והצג שלו נשבר, בחר הנאשם פשוט להשליכו לפח האשפה, חלף השבתו למתלונן.

בנוסף, בית המשפט שוקל את פוטנציאל הנזק אשר היה טמון במעשיו. כך, מכתב האיטום המתוקן עולה כי כל אימת שמי מהמתלוננים סירב למסור לנאשם את הרכוש שהיה ברשותו או השיב בשלילה לשאלתו אם יש בחזקתו חפצים נוספים, הלה תקף אותם בכך שסטר לכל אחד מהם, עד שקיבל לידיו את הרכוש. לאור העובדה שהנאשם לא נרתע מלנקוט באלימות כדי לקבל את מבוקשו, בנקל ניתן לשער מה היה עלול לקרות אילו מי מהמתלוננים היה עומד על סירובו להעביר לידיו את חפציו, שאז מעשי האלימות היו עלולים להסלים ולהביא לנזק גופני ממשי, וכבר היו דברים מעולם. מה גם, שבעת ביצוע המעשים המיוחסים לו, הנאשם היה נתון תחת השפעת אלכוהול, וגם בעובדה זו, כך לידי, יש כדי להגביר את הסיכון הפוטנציאלי הנשקף הימנו.

עוד נתתי דעתי לעובדה כי לנאשם חלק בלעדי בביצוע העבירות וכי הוא ביצען שלא בהשפעתו של אחר. אדרבא, מכתב האיטום המתוקן עולה כי היה מי שאף ביקש להניאו מביצוע המעשים, אולם הנאשם לא שעה לו. בנוסף יצוין, כי לא נטען בפניי וממילא גם לא הוכח שבגלל השפעת האלכוהול הוגבלה יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשיו, ובכל מקרה לא מצאתי לשקול נסיבה זו לקולא. לאמור, לא שוכנעתי כי העובדה שבשעת ביצוע המעשים הנאשם היה נתון תחת השפעת משקה משכר צריכה להיזקק לזכותו או להביא להקלה בעונשו, וייתכן שדווקא ההפך הוא הנכון (ראו והשוו: ר' למשל ע"פ 5092/06 פלוני נ' מדינת ישראל, (03.01.2007); וע"פ 3182/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (19.12.2013)).

מנגד ולקולא, נתתי דעתי לעובדה כי למעשיו של הנאשם לא נלווה תחכום מיוחד או תכנון מוקדם, וכי אלה בוצעו בצורה ספונטנית לאחר שהוא פגש במתלוננים שנקרו בדרכו במקרה.

לבסוף, ניתן אף לבחון את האירוע ואת הנסיבות הכרוכות בו מ"מבט על", מה שמעלה תמונה עגומה של התנהגות בריונית ושלוחת רסן המעוררת סלידה רבתי. כך, הנאשם בעודו נתון תחת השפעת משקה משכר ומלווה באדם נוסף, פוגש בשני קטינים בשעת לילה ומטיל עליהם את חיתתו תוך שהוא דורש מהם להוציא את כל תכולת כיסיהם. בהמשך, כשאחד מהמתלוננים מסרב למסור לנאשם את הטלפון הנייד שלו, הלה סוטר לו וגונב אותו ממנו. מעשי האלימות של הנאשם אף לא פסחו על הקטין השני, שגם הוא חווה את נחת זרועו, לאחר שהוריד מפניו את משקפי הראייה שלו, סטר

על פניו וגנב את הצמיד שהיה על ידו. למעשה, התנהגות כגון זו של הנאשם, בשעה שהוא גונב את רכושם של הקטינים בעודו מאיים עליהם בהתנהגותו ואף תוקף אותם, בהחלט יכולה להקים את עבירת השוד ונדמה כי חסד עשתה עימו המאשימה עת בחרה שלא להאשימו בעבירה זו (וראו בעניין אחרון זה, למשל, פסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 7684/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (23.01.2014), שם דובר בנאשם שסטר למתלונן ודרש ממנו את הטלפון הנייד שברשותו. המתלונן שחשש מהנאשם נתן לו את הטלפון. לאחר מכן סטר הנאשם למתלונן בשנית. בגין אלה, הנאשם הורשע בעבירת השוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין).

14. בכל הנוגע ל**מדיניות הענישה הנוהגת**, תחילה ייאמר, וכפי שכבר צוין לעיל, כי העבירה של דרישת נכס באיומים יכולה להכיל בתוכה מגוון רחב של התנהגויות, בין אם כאלה שחמורות פחות ובין אם כאלה שמצויות אך כפסע מעבירת השוד. בהינתן האמור, הרי שמתחמי הענישה שנקבעים בגין עבירה זו משתנים בצורה משמעותית ממקרה למקרה. בדומה, ומטבע הדברים, גם העונשים המושגים בסופו של יום משתנים בהתאם לנסיבות ולנתונים האישיים של כל נאשם ונאשם. זאת ועוד, יצוין כי לא רבים הם המקרים, ככל שעלה בידו של בית משפט זה לאתר, שבהם דובר בנאשמים שהורשעו בדיוק באותן העבירות שהורשע הנאשם שבפניי. אשר על כן, מתוך פסקי הדין שיאזכרו להלן, מדיניות הענישה הרלוונטית לענייננו תילמד על דרך ההיקש.

לגופם של דברים, סקירת הפסיקה השונה מעלה כי במקרים שבהם דובר בנאשמים שהורשעו בעבירה של דרישת נכס באיומים (לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין), לעיתים גם לצד עבירות אלימות או רכוש אחרות, **בדרך כלל** הושתו עליהם עונשים בדמות 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וראו למשל העונשים שהושתו בת"פ (מחוזי באר שבע) 3966-04-15 מדינת ישראל נ' עאמר אלאעסם, (01.02.2016); ע"פ (מחוזי חיפה) 23190-03-15 פרדו אברהם נ' מדינת ישראל, (28.05.2015); ע"פ (מחוזי חיפה) 57516-06-14 מדינת ישראל נ' אלי דהן, (22.01.2015); ת"פ (מחוזי נצרת) 1013/12 מדינת ישראל נ' יהודה ישראלוב, (30.09.2013).

מיותר לציין, כי העונשים שהושתו בפסקי הדין שלעיל מייצגים את הענישה הדומיננטית הקיימת בפסיקתם של בתי המשפט, אך ברי כי ניתן למצוא גם מקרים, בדרך כלל בעלי נסיבות חריגות או נאשמים בעלי מאפיינים מיוחדים, שבהם הושתו עונשים החורגים, לכאן או לכאן, מאותה מדיניות ענישה דומיננטית, וראו בעניין זה, למשל, ת"פ (שלום באר שבע) 35680-04-15 מדינת ישראל נ' בילל אלעביד, (09.10.2016); ע"פ (מחוזי חיפה) 57516-06-14 מדינת ישראל נ' אלי דהן, (22.01.2015); ת"פ (שלום תל אביב יפו) 1245-12-11 מדינת ישראל נ' ואסים מרעב, (22.09.2014).

כמו כן, לא התעלמתי מהפסיקה שהוגשה לעיוני מטעם הצדדים, אך העיון בה נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות, בשים לב, למשל, לעבירות השונות שיוחסו בכל מקרה ומקרה, לנסיבות הייחודיות שנלוו למעשים, למאפיינים הייחודיים של הנאשמים, וכיוצא באלה (אף ראוי לקחת בחשבון, כי העבירה הקבועה בסעיף 404 סיפא לחוק העונשין, הינה חמורה יותר מזו שהנאשם הורשע בה, ובצדה עונש כפול מזה הקבוע בצד העבירה שבסעיף 404 רישא לחוק העונשין). מה גם, וכפי שציינתי זה עתה, נהיר לבית המשפט כי קיימים גם מקרים, שבהם הושתו עונשים שונים ממנעד הענישה שהוצג לעיל. כך גם ברי, כי כל צד יבקש להפנות את בית המשפט דווקא לאותם פסקי דין ספציפיים שמשרתים את האינטרס שלו. אולם, וזאת חשוב להדגיש, גם לאחר תיקון 113 הענישה נותרה אינדיווידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות (ראו והשוו ע"פ 433/89 ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל, (05.05.2009)). קביעת מתחמי הענישה והשתת העונשים בגדריהם לעולם לא יכולים להיעשות על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 1323/13 רך חסן נ' מדינת ישראל, (05.06.2013); ורע"פ 4088/13 אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל, (11.06.2013)).

עוד חשוב להדגיש, כי השיקול שעניינו "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

15. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים המעוגנים בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, כפי שפורט לעיל, **מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל, לצד פיצוי וענישה נלווית נוספת.**

בשולי הדברים יצוין, כי בטיעוניה לעונש הציגה המאשימה עמדה שאינה עקבית בכל הנוגע לקביעת מתחם העונש ההולם. כך למשל, בתחילה נטען כי מתחם העונש הראוי נע בין מאסר קצר בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל (עמ' 9, שורות 9-10 בפרוטוקול). לעומת זאת בהמשך, כאשר נטען לעונש שראוי להשית על הנאשם, צוין כי לנוכח המאפיינים החיוביים שהוצגו בתסקיר שירות המבחן, מוכנה המאשימה "**לחרוג מהמתחם ונטען לרף התחתון של 6 חודשי עבודות שירות...**" (עמ' 9, שורות 22-23). יוצא אפוא, כי אם נטען שהרף התחתון של מתחם העונש ההולם הוא מספר חודשי מאסר, כי אז לא נהיר מדוע חריגה מהמתחם או השתת עונש ברף התחתון של המתחם תביא לתוצאה של 6 חודשי מאסר, ונדמה כי המדובר בדבר והיפוכו. אולם על כל פנים, יש לציין כי ממילא במקרים חריגים בית המשפט מוסמך לקבוע מתחם עונש הולם מחמיר יותר מזה שעתרה לו המאשימה, ובמקרה הנדון (כאשר לא ברור עד תום מה המתחם שלו עתרה המאשימה) סבורנתי כי לא סביר לקבוע מתחם עונש שהרף התחתון שלו נמוך משישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ד. שאלת ההרשעה

16. על פי ההלכה הפסוקה, אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין, משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה רק במקרים חריגים שבחריגים, בהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר (ראו בעניין זה, למשל: רע"פ 11476/04 **מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ**, (14.04.2010); רע"פ 5100/14 **מסארוה נ' מדינת ישראל**, (28.07.2014); ורע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל**, (10.11.2014) (להלן: "**פרשת פרנסקי**")). זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת הימנעות מהרשעה נקבע כי זו מותנית בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (לעניין זה ראו: ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "**פרשת כתב**")) וע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש**, פ"ד נ(3) 682 (1996)).

כן ראו את מבחני העזר בעניין זה, כפי שעמד עליהם כב' השופט ש' לויין בפרשת כתב ואת פסיקתו של בית המשפט העליון בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3) 685, 690 (2000).

17. לאחר ששמעתי את טיעוניה הצדדים ועיינתי בתסקיר שירות המבחן, שוכנעתי כי מקרה זה אינו נמנה בגדר אותם מקרים חריגים שבהם יהיה זה מוצדק לסטות מהכלל לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. מצאתי, כי עניינו של הנאשם אינו נופל לגדר אותם "חריגים שבחריגים" או שמתקיימות בו אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות הימנעות מהרשעתו. ובמה דברים אומרים?

18. ראשית, הנאשם לא הוכיח כי הרשעה עלולה לפגוע, לא כל שכן פגיעה ממשית, בשיקומו או בתעסוקתו. הנאשם חייל בשירות סדיר בצה"ל, ולא נטען כי הותרת הרשעתו על כנה עלולה להביא להפסקת השירות שלו. כך גם, לא נטען כי לנאשם תכניות עתידיות ספציפיות כלשהן (כגון תחילת לימודים אקדמאיים בתחום מסוים) שהרשעתו עלולה לסכלן.

אכן לא נעלמה מעיני העובדה שהנאשם נמנה עם קבוצת הגיל של "הבגירים צעירים". יחד עם זאת, לא אוכל לקבל את טענת ההגנה לפיה בית המשפט חזר והדגיש שכשאר מדובר באנשים צעירים, כי אז אין להעניק משקל לשאלת הנזק הקונקרטי (עמ' 12, שורות 22-24 לפרוטוקול). יתר על כן, טענה זו עומדת בניגוד לפסיקתו של בית המשפט העליון, אשר קבע שלא ניתן להניח באופן אפריורי כי הרשעה בהכרח תפגע בצורה מהותית בשיקומו או בעתידו התעסוקתי של ה"בגיר צעיר" העומד לדין, כך שגם כשמדובר בנאשמים צעירים בגילם, ואפילו קטינים, עדיין לא נשלל מהם הצורך להוכיח קיומו של נזק קונקרטי, כתנאי להימנעות מהרשעתם. ראו לעניין זה דבריו של כב' השופט א' שהם רע"פ 2180/14 ספיר שמואלי נ' מדינת ישראל, (24.04.2014) (להלן: "עניין שמואלי"):

"עוד יש להוסיף, כי בבחינת הנזק העלול להיגרם לנאשם, אין מקום להסתפק ב"תרחיש תיאורטי", ויש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם כתוצאה מעצם ההרשעה... לשיטתי, אין מקום להניח כי כל הרשעה של קטין צפויה לפגוע, מניה וביה, באופן מהותי באפשרותו להשתקם, ולפיכך גם לגבי קטין, לא מתייתרת הדרישה להראות כי צפוי לנאשם נזק קונקרטי [ההדגשה במקור - נ.ש.מ]."

ובהמשך:

"די בכך שאזכיר, כי גם בנוגע להימנעות מהרשעתו של קטין, יש להראות כי ההרשעה תוביל לפגיעה מהותית וקונקרטי בעתידו או בשיקומו, כאמור. על אחת כמה וכמה, שדרישה זו עומדת בתוקפה כאשר מדובר בבגיר, או ב"בגיר צעיר" [ההדגשה במקור - נ.ש.מ]."

עוד ראו בעניין זה: רע"פ 2136/15 פלוני נ' מדינת ישראל, (29.03.2015); רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל, (27.01.2015); ורע"פ 3989/15 גוזלאן נ' מדינת ישראל, (09.08.2015).

19. אכן, ייתכנו מקרים חריגים שבהם בית המשפט יימנע מהרשעתו של אדם "צעיר בגיר" אף אם לא יעלה בידו להוכיח קיומה של פגיעה קונקרטי שעלולה להיגרם לו ככל שיורשע בדינו. אולם, דבר ייעשה במקרים חריגים ביותר, מקום בו יתקיים צבר של נסיבות מיוחדות. כך למשל היה בע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל, (01.04.2014), שם בית המשפט העליון ביטל הרשעתו של אדם "בגיר צעיר", על אף שנדמה כי לא עלה בידו להוכיח נזק קונקרטי. לצד האמור, כב' השופטת ד' ברק-ארז הדגישה כי הדבר ייתכן אך בהתקיים **"הצטברות מיוחדת של נסיבות"**, תוך שבהבעת חרטה, היעדר עבר פלילי ובהמלצה חיובית של שירות המבחן אין די. בעניין פלוני שלעיל, בין יתר הנסיבות שבהצטברותם היה כדי להביא את בית המשפט להורות על ביטול הרשעתם של הנאשמים, היו חלוף הזמן המשמעותי; שיהיו ניכר בהגשת כתב האישום ללא סיבה נראית לעין ש"גרמו לעוול מיוחד למערערים שהיו תלויים 'בין שמיים וארץ' במשך כמה שנים, ואף החמיצו את ההזדמנות לטפל בערוץ של הגשת חנינה באמצעות הצבא; וגילם של הנאשמים, שהיו בני 18 וארבעה חודשים, "על גבול הקטינות", בעת ביצוע העבירות.

מכלול של נסיבות מיוחדות אלה אינו מתקיים בעניינו של הנאשם שבפניי, ואף עברו הפלילי איננו נקי, שכן הוא הורשע זה מכבר בעבר.

20. עוד בשאלת הפגיעה הקונקרטי, אף מצאתי להזכיר את פסיקתו של בית המשפט המחוזי מרכז בע"פ (מחוזי מרכז) 24457-03-15 **פבל גוטרמן נ' מדינת ישראל**, (30.08.2015), שם נקבעה מעין "**מקבילית כוחות**", כאשר מידת הפגיעה הקונקרטי שהוכחה נדרשת כתנאי להימנעות מהרשעה תעמוד ביחס ישר לחומרת העבירות המיוחסות לנאשם (והדברים אף נלמדים מהתנאי הדורש קיומו של יחס בלתי סביר בין חומרת העבירה לבין מידת הפגיעה בנאשם). כלשונו של בית המשפט:

"ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, כך אין להסתפק בפגיעה כללית ועתידית, אלא נדרשת פגיעה קונקרטי, ברורה ומוחשית יותר. ולהיפך - ככל שמעשי העבירה קלים יותר, כך ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר, לרבות תוך התחשבות בעובדה שמדובר בצעירים המצויים בראשית דרכם ושעתידם עוד לפניהם. כמובן שכל זאת בתנאי שמלכתחילה אכן מדובר בעבירה מהסוג ומהנסיבות שמצדיקות בחינת האפשרות לוותר על ההרשעה מבלי שהדבר יפגע באופן חמור באינטרס הציבורי".

כן ראו דברים דומים שנאמרו בת"פ (מחוזי ירושלים) 36771-11-15 **מדינת ישראל נ' פנש ואח'**, (14.06.2016).

והנה בענייננו, הנאשם הורשע בעבירה חמורה של דרישת נכס באיומים, לצד עבירות של תקיפה סתם וגניבה. בנסיבות אלה, כאמור, היה עליו להוכיח פגיעה ממשית ומוחשית בעתידו ובתעסוקתו, ולא בטענה לפגיעה כללית וערטילאית. זאת כאמור, הוא לא עשה.

21. שנית ובהמשך לאמור זה עתה, סבורתי כי בנסיבותיו של המקרה הנדון, לא ניתן להימנע מהרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. ברי כי כל מקרה צריך להיבחן לגופו, ובהחלט ייתכן כי יהיו מקרים בהם יהיה זה מוצדק להימנע מהרשעתו של נאשם שהואשם בעבירות זהות או דומות לאלה שביצע הנאשם, ונהיר כי את המשקל בעניין זה יש לתת למעשים של כל נאשם ונאשם ולנסיבות שנלוו להם ולא ל"כותרות" של סעיפי האישום.

במקרה הנדון, בשים לב לחומרת מעשיו של הנאשם, ובנסיבות אשר פורטו קודם לכן בגזר דין זה, לדידי לא ניתן להימנע מהרשעתו מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים, והדבר אף עלול יהיה לשלוח לו ולציבור כולו מסר מוטעה של סלחנות.

22. כללם של דברים, ובשקלול חומרת מעשיו של הנאשם למול מידתה של הפגיעה הצפויה בו ככל שהרשעתו תיוותר על כנה, **לא** מצאתי כי סיום ההליך המשפטי בהרשעתו יקים יחס שאיננו סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לו ככל שההרשעה תיוותר על כנה.

23. שלישית, מסקנתי לפיה לא ניתן להימנע מהרשעתו של הנאשם אף מתחזקת לנוכח העובדה כי הלה הורשע בעבר, בבית משפט לנוער, בעבירות של התפרצות למקום מגורים, גניבה, איומים, העלבת עובד ציבור, הסגת גבול פלילית והפרת הוראה חוקית. אכן, צודק בא כוח הנאשם בטענתו לפיה ככל שהרשעתו של הנאשם בתיק הנדון תבוטל, כי אז גם הרשעתו הקודמת יכול ותימחק תוך פרק זמן קצר. כך גם, ברי כי ייתכנו חריגים, במקרים המתאימים, ולא ניתן לשלול מניה וביה את האפשרות כי בית המשפט לא ירשע נאשם שלחובתו קיימת הרשעה קודמת. אין מניעה חוקית לכך, וגם **בהלכת כתב** השיקול שעניינו אם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה, הינו אך אחד שיקול אחד מתוך מגוון שיקולים (ראו בעניין זה, למשל, נ' שמואל-מאיר וא' שוורץ "**הרחבת מעגל הנהנים משל"צ ללא הרשעה - לא**

רק למי שלא הורשע בעבר, הסנגור 52, יולי 2001; ת"פ (שלום קריית גת) 58296-02-13 **מדינת ישראל נ' אטנילוב**, (29.9.14); ת"פ (שלום קריית גת) 31963-02-13 **מדינת ישראל נ' בוקובזה**, (5.10.14); ות"פ (שלום קריית גת) 9369-01-13 **מדינת ישראל נגד שמואל**, (29.04.2015).

גם במקרה הנדון, עברו הפלילי של הנאשם מהווה שיקול אחד בלבד, אולם בהצטרפו לכל האמור עד כה, הרי שיש בו כדי לחזק את מסקנתי לפיה אין מקום להימנע מהרשעתו של הנאשם. לא שוכנעתי כי המקרה הנדון הינו כה חריג וכי מתקיימות בו נסיבות ייחודיות אשר יהיה בהן כדי להביא בפעם השנייה לסיום ההליך ללא הרשעתו של הנאשם.

24. עוד מצאתי לציין, כי חלק נכבד מטיעוניה של ההגנה לעניין ההרשעה נסמך על העובדה שהתגייסותו של הנאשם לצה"ל חוללה מהפך בחייו והחזירה אותו לדרך הישר. אכן ייתכן שכך הוא הדבר, אולם בחינת הדברים מבחינה כרונולוגית - בשים לב למועדים הרלוונטיים בכתב האישום והטענה לפיה הנאשם משרת בצבא זה מכבר כשנתיים - מעלה כי את העבירות שבמוקד כתב האישום המתוקן הוא ביצע בשעה שכבר היה חייל בשירות סדיר. מכל מקום, דברים אלה נאמרים בבחינת למעלה מהצורך בלבד, שכן די היה באמור עד כה כדי לדחות את בקשתו של הנאשם להימנע מהרשעתו.

25. לבסוף יציין, כי לא התעלמתי מהמלצת שירות המבחן להורות על ביטול ההרשעה של הנאשם. יחד עם זאת, כפי הידוע המלצתו של שירות המבחן, כשמה כן היא - המלצה בלבד, ובכל הכבוד הראוי, בית המשפט איננו מחויב לה. כפי הידוע, ככלל, שוקל שירות המבחן ומביא בחשבון בעת גיבוש המלצתו בעיקר את האינטרס האישי של הנאשם. לעומתו, אמון בית המשפט על שקילת אינטרסים שונים ורחבים יותר, ושומה עליו להביא בחשבון אף את אינטרס הציבור בכללותו. לשירות המבחן תרומה חשובה ביותר להליך השיפוטי, אך המלצתו של שירות המבחן מבטאת פן אחד בלבד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשקול (ראו והשוו, דבריו של כב' השופט מ' שמגר בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' שחר סגל, פ"ד לה (4) 313, 318 (1981); בע"פ 1472/15 שי שעשוע נ' מדינת ישראל, (17.05.2015); בע"פ 7389/13 נתן טייטלבוים נ' מדינת ישראל, (17.12.2013); בע"פ 5212/13 שמעון נ' מדינת ישראל, (29.08.2013)).

גם לגופם של דברים, השיקולים שעליהם סומך שירות המבחן את המלצתו - ובהם העובדה שהנאשם נמצא בהליך שיקומי של חייו, לאור הסתגלותו למסגרת הצבאית שמסייעת לו בהצבת גבולות - אמנם שיקולים ראויים הם ובית המשפט ישקול זאת בשלב גזירת העונש, אולם לא שוכנעתי כי די באלו, במקרה הנדון, כדי להפוך את הקערה על פיה להביא לסיומו של ההליך בתוצאה החריגה של ביטול הרשעה. אשר לנימוק בדבר פגיעה עתידית, שגם עליו סמך שירות המבחן את ידו, הרי שכבר דנתי בו בהרחבה קודם לכן.

כאמור, מלוא מאפייניו החיוביים של הנאשם יישקלו לקולא בשלב גזירת העונש ויאימר כבר עתה שאף יהיה בהם כדי להביא לסטייה לקולא מהמתחם שקבעתי בעניינו. יחד עם זאת, אין בהם כדי להטות את הכף לכיוון אי הרשעתו.

26. לאור כל האמור לעיל, ומשקבעתי כי לא ניתן במקרה הנדון להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים, וכי לא הוכח שהרשעתו בדין תסב לו נזק חמור, הריני מורה כי **הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה**.

ה. גזירת העונש המתאים לנאשם

27. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

בעניין זה, נתתי דעתי לעובדה כי עברו הפלילי של הנאשם איננו מכביד, וכי המדובר בהרשעה ישנה שהתיישנה זה מכבר. כן שקלתי את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, וזאת בשים לב לגילו הצעיר ולעובדה כי הלה טרם ריצה עונשי מאסר בעברו.

עוד ולקולא, נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם הודה במיוחס ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר וייתר את הצורך בהעדתם של המתלוננים. כמו כן, וזאת העיקר, התרשמתי כי הנאשם הביע מעומק ליבו תחושות בושה וחרטה כנה על מעשיו ואמפתיה למתלוננים. לדידי, יש בכך כדי להעיד שהפנים את הפסול שבמעשיו, את חומרתם ואת השלכותיהם, מה שבתורו מלמד אודות צמצום הסיכון הנשקף הימנו להישנות מעשים דומים בעתיד.

כמו כן, בית המשפט שוקל לקולא את גילו הצעיר של הנאשם ואת העובדה שהלה נמנה עם קבוצת הגיל של ה"בגירים צעירים". אם כי, כאן אציין ש"בגיר צעיר" איננו מונח קסם שמצדיק כשלעצמו הקלה אוטומטית בעונשו, תוך שיש לבחון כל מקרה לגופו, כאשר גילו של הנאשם צריך לקבל את ביטוי במסגרת שיקולי הענישה השונים המפורטים בחוק העונשין, כפי שנעשה במקרה הנדון (ראו בעניין זה ע"פ 2420/15 **אבטליון אברהם נ' מדינת ישראל**, (29.11.2015), שם מצא בית המשפט העליון לחדד ולהבהיר את פסיקתו הקודמת בע"פ 7781/12 **פלוני נגד מדינת ישראל**, (25.06.2013), שאליה הפנתה ההגנה).

בנוסף, נתתי דעתי לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם, ואשר מתסקיר שירות המבחן ואף ניסיון החיים מלמדים כי הייתה להם השפעה על ביצוע העבירות בתיק זה. כמו כן, יש לזקוף לזכותו של הנאשם, כפי שהדברים עולים מהאמור בתסקיר שירות המבחן, כי על אף שתחילה רשויות הצבא לא הסכימו לקבלו לשירותיהם הלה לא הסכים להשלים עם כך, ועשה כל שביכולתו כדי להתגייס לשירות סדיר, ומצאתי לשקול זאת במסגרת סעיף 40יא(7) לחוק העונשין.

28. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי במקרה הנדון הנאשם השתקם או למצער קיים "סיכוי של ממש שישתקם", ועל כן אסטה לקולא ממתחם העונש שקבעתי לעיל.

לא נעלמה מעיני העובדה כי הנאשם לא עבר כל הליך שיקום מוסדר במסגרת שירות המבחן (הוא בהחלט היה מוכן להתגייס לכל הליך טיפולי שיוצע לו, אלא שגורמי הטיפול מצאו כי איננו זקוק לכך). יחד עם זאת, בפסיקה נקבע זה מכבר כי אין הכרח שהנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, משתף פעולה עם רשויות החוק ושירות המבחן, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים, כדי לקבוע כי אותו נאשם "השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד".

בהתאם לאמור, לא אחת מצאו בתי המשפט לסטות לקולא ממתחמי הענישה, וזאת חרף היעדר הליך שיקום מוסדי, וראו בעניין זה: ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (14.07.2013); רע"פ 7683/13 **דויד פרלמן נ' מדינת ישראל**, (23.02.2014); רע"פ 1441/14 **חמיס נ' מדינת ישראל**, (09.12.2014); ע"פ 5341/13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן**, (08.12.2013); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 **גרניק נ' מדינת ישראל**, (20.11.2013). כן ראו תזכיר חוק לתיקון חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), תשע"ו-2015. שם, "מוצע לאפשר לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בהתקיים נסיבות חריגות **שאינן קשורות לביצוע העבירה** אשר בעטיין גזירת העונש בתוך מתחם העונש לא תעלה בעניינו של הנאשם בקנה אחד עם עקרון ההלימה ועלולה להביא לעיוות דין".

בענייננו, מדובר באדם צעיר, חייל מצטיין, שנדמה כי עבר מהפך בחייו מאז הסתגל למסגרת הצבאית שבה הוא משרת כיום. כך, מנער מתבגר שכל העת עובר ממסגרת חוץ ביתית אחת לשנייה, מבלי הצלחה להשתלב כראוי באחת מהן ותוך שהוא מבצע עבירות פליליות, כיום ניצב בפניי "אדם חדש" במידה רבה, אשר מעת ביצוע העבירות הנדונות לא הסתבך עוד בפלילים ושנדמה כי העלה את חייו על המסלול הנורמטיבי. נדמה שלא בכדי גם שירות המבחן התרשם כי הנאשם ערך שינוי בחייו.

על אף שכאמור העבירות שבמוקד כתב האישום המתוקן בוצעו לאחר גיוסו לצבא, הרי שנדמה כי ככל שהנאשם העמיק בשירותו הצבאי, כך חזר לדרך הישר וזנח את תפיסתו העבריינית. הדברים נלמדים במידה רבה מהעובדה כי מאז גיוסו הפך הנאשם לחייל מצטיין ומהמכתב שנכתב על ידי מפקדו והוגש לעינו של בית המשפט (סומן נ/1; יצוין כי המכתב נושא את הכותרת 06.04.2016, כאשר נדמה כי המדובר בטעות הקלדה, והכוונה היא לשנת 2017, ולא 2016 כפי שנכתב בטעות). ממכתב זה עולה כי הנאשם מבצע את תפקידו במקצועיות, במסירות רבה ותוך השקעת מאמצים מעבר למה שמחייב אותו תפקידו. כן נכתב שם, כי הנאשם נכון תמיד לעזור ולסייע, והכול "ברוח טובה ובשיתוף פעולה מלא וראוי להערכה". דברים אלו, כך לדעתי, מדברים בעד עצמם.

מעבר לאמור, התרשמתי לפיה קיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם בצורה מלאה בעתיד, אף מתחזקת מהתרשמותי הבלתי אמצעית ממנו בשלב הטיעונים לעונש, כאשר ניכר מדבריו כי הוא מבקש להכות על חטא, תוך הבעת חרטה כנה על מעשיו ואמפתיה מלאה כלפי המתלוננים.

לסיכום, בהינתן האמור, ומקום בו הנאשם לא שב לבצע עבירות ולא הסתבך עוד בפלילים, וכאשר ניתן ללמוד כי פרק הזמן האחרון שבו הוא נמצא בשירות הצבאי השיב את הנאשם למסלול חיים נורמטיבי, מצאתי כי ניתן לומר כבר בשלב זה, לכל הפחות, כי קיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם בעתיד. אשר על כן, כאמור, אסטה לקולא ממתחם העונש ההולם אשר קבעתי בעניינו.

29. אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כלל ועיקר, ובית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע מהם סלידה רבתי. לא אכחד ואומר כי בית המשפט התלבט אם הסטייה לקולא צריכה להביא לידי קיצור תקופת המאסר לריצוי בעבודות שירות או שמא להימנעות מהשתתו של רכיב זה. אולם, באיזון הראוי בין מכלול השיקולים והנסיבות אשר פורטו לעיל, ובייחוד בשים לב לכך שעסקינן בנאשם שהודה בביצוע העבירות והביע צער וחרטה על מעשיו, ולאור העובדה כי בית המשפט התרשם שהוא שינה מאורחות חייו וכי לא ישוב עוד לעבור על החוק, מצאתי כי ניתן בזו הפעם ללכת לקראתו ולבכר את שיקול השיקום. אשר על כן, אמנע מלהשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

לצד האמור, ועל מנת שחומרת מעשיו של הנאשם תמצא את ביטויה בענישה שתושת עליו, מצאתי לחרוג לחומרה מהמלצת שירות המבחן (שכאמור זה מכבר, הינה כשמה כן היא - המלצה בלבד) בכל הנוגע להיקף שעות השל"צ. כמו כן, בשים לב לעובדה שאמנע מלהשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, איזונם של דברים אף תימצא בעונשי המאסר המותנה המרתיעים שייגזרו ובסכום הפיצוי.

30. בשולי הדברים, אציין כי בית המשפט מבקש לחזק את ידיו של הנאשם בכול הנוגע למוטיבציה שמביע לשנות מאורחות חייו. אולם, על הנאשם לדעת כי שינוי זה נועד בראש ובראשונה לשרת את טובתו שלו. ככל שלא יתמיד בכך וישוב לסורו, הרי שטוב שידע כי לא יזכה להתחשבות נוספת מצדו של בית המשפט. מן הראוי שידיעה זו תרחף מעל ראשו כל העת, ואם לא ימנע מביצוע עבירות אלימות ורכוש מהסיבה שהחליט לתקן את דרכיו, אולי יעשה כן מאימת הדין.

31. **מכל המקובץ לעיל, הריני מורה כי הרשעתו של הנאשם תיותר על כנה, וגוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **צו של"צ בהיקף של 350 שעות.**

בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן מיום 16.05.2017, הנאשם יבצע את הצו במסגרת בית אבות "נווה שבא" בתפקיד סייע.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, והמשמעויות של אי ביצוע צו השל"צ.

העתק ההחלטה בדחיפות לשירות המבחן

ב. **מאסר מותנה למשך 10 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.**

ג. **מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, לרבות עבירה של איומים.**

ד. **פיצוי בסך 2,000 ₪ ל- א.ט, ע"ת 2.**

הפיצוי ישולם ב- 10 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 60 יום מהיום.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

ה. **פיצוי בסך 1,000 ₪ ל- מ.פ, ע"ת 1.**

הפיצוי ישולם ב- 5 שיעורים שווים ורצופים, כשהראשון בהם ביום 1.5.18.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

1. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשע"ז, 13 יולי 2017, במעמד הנוכחים.